

Раздел 1

Български език

Всеки верен отговор се оценява с 3 точки.

Прочетете текста и отговорете на въпроси от 1. до 9. включително.

Белоградчишките скали са изумителни образувания, които се разпростират на около 30 км от град Белоградчик. Тъмночервените скали са се образували преди 230 милиона години, като всеки камък има своя история и име. Легенда гласи, че на мястото е имало девически манастир. Една от монахините – Вита, била много красива. Тя среща римлянина Антонио, влюбва се в него и не след дълго манастирът започва да се оглася от детски плач. За да накажат Вита, монахините решават да я изгонят. Но в този момент се извива буря, гръм разрушава манастира и всичко наоколо се вкаменява.

И днес човешкото въображение не може да си обясни как са изваяни фигурите Ученичката, Мадоната, Монасите, Хайдут Велко. Човек трудно може да разгадае тайнствения замисъл на природата, изваяла тези чудновати фигури, и често се чувства безпомощен пред могъщата Вселена.

1. Коя е темата на текста?

- А) Сблъсъкът между човека и природата
- Б) Възникването на Белоградчишките скали
- В) Историята на скалните фигури
- Г) Маршрути из Белоградчишките скали

2. Кое НЕ е вярно според текста?

- А) Монахинята Вита среща търговеца Антонио.
- Б) За Белоградчишките скали има много легенди.
- В) Червените скали са се оформили преди милиони години.
- Г) Ученичката, Мадоната, Хайдут Велко са скални фигури.

3. Функцията на текста е:

- А) да забавлява
- Б) да информира
- В) да коментира
- Г) да поучава

4. Как е осъществена връзката между първото и второто изречение?

- А) с контекстови синоними
- Б) с прилагателно име
- В) с лексикално повторение
- Г) с лично местоимение

5. Кое казуемо от текста НЕ е съставно?

- А) се чувства безпомощен
- Б) са изумителни образувания
- В) започва да се оглася
- Г) не може да си обясни

Прочетете изречението и изпълнете задачите от 6. до 9. включително.

Човек трудно може да разгадае тайнствения замисъл на природата, изваяла тези чудновати фигури, и често се чувства безпомощен пред могъщата Вселена.

6. Какво е по вид изречението?

- А) сложно съчинено разнородно
- Б) просто двусъставно разширено
- В) просто едносъставно разширено
- Г) сложно съчинено съединително

7. Каква е ролята на двете запетаи в изречението?

- А) отделят еднородни части
- Б) ограждат обособена част
- В) отделят две прости изречения
- Г) свързват прости изречения

8. С кое словосъчетание НЕ може да се замени изразът *чудновати фигури*?

- А) изумителни образувания
- Б) уникални образувания
- В) загадъчни фигури
- Г) магически образи

9. Каква синтактична роля изпълнява подчертаната дума?

- А) съгласувано определение
- Б) сказуемно определение
- В) пряко допълнение
- Г) приложение

10. Кой израз е синоним на подчертаните в изречението?

Тя е взела страха на разбойника и той не се мярка наоколо.

- А) го е отблъснала
- Б) се е скарала с него
- В) го е наплашила
- Г) ласкава е с него

11. В кое изречение има глаголна форма за минало неопределено време?

- А) Родителите бяха направили изненада на момчето.
- Б) Учените са открили нови факти за империята.
- В) Дълго време детски песни огласяха празничния град.
- Г) Туристите щяха да посетят римската крепост днес.

12. Какво е по състав изречението?

На манастирската врата настоятелно се потропа.

- А) сложно съчинено изречение
- Б) просто двусъставно изречение
- В) едносъставно безглаголно изречение
- Г) едносъставно безлично изречение

13. В коя дума е допусната правописна грешка?

- А) обезспокоен
- Б) обрасъл
- В) къпините
- Г) изскубна

14. В коя от подчертаните думи е допусната граматична грешка?

Софиянци (А) харесват техния (Б) град (В) и рекламират музеите (Г) му в интернет.

15. В кой ред НЯМА пунктуационна грешка?

- А) В гората, недалече от пътя имаше скривалище на лисица.
- Б) Останал сам той продължи да мисли за красивия елен.
- В) Всички – мъже, жени и деца – тръгнаха към реката.
- Г) Над отсеченото дърво се вият щъркели уплашени и тъжни.

16. Колко запетаи са пропуснати в изречението?

Хищникът напусна скривалището тръгна предпазливо безшумно но уверено без страх от ловците.

- А) четири
- Б) три
- В) две
- Г) една

Прочетете текста и отговорете на въпроси от 17. до 25. включително.

Най-заможният човек в селото беше Йордан Герака. Пъргав и трудолюбив, той бе работил през целия си живот и бе удвоил (...) имотите, останали от баща му. Герака бе съумял да направи и пари, и да се издигне между съселяните си като пръв човек.

Неговата голяма и бяла къща, в която живееше многолюдното му семейство, беше на лично място сред селото, виждаше се отдалече и отдалече личеше, че е чорбаджийска. В сред широкия двор (...) се издигаше високо и право като стрела самотен кичест бор – единственият бор в цялата околия. Той бе донесен като малко борче от светите рилски гори и посаден тук в незапомнени времена от прадедите на Гераците. Това бе тяхното семейно знаме, с което се гордееха. Под неговата света сянка бяха отраснали няколко поколения. Под нея бяха преживели последните си дни много старци от рода им.

17. От коя сфера е откъсът?

- А) научната
- Б) битовата
- В) естетическата (художествената)
- Г) официално-деловата

18. Първият и вторият абзац са свързани чрез:

- А) прилагателни имена
- Б) лексикални повторения
- В) контекстови синоними
- Г) притежателно местоимение

19. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) Йордан Герака постига всичко с труд и ум.
- Б) Високият бор е донесен от старопланинските гори.
- В) Семейството на Герака е многолюдно.
- Г) Дядо Йордан удвоява наследството на рода.

20. В текста изразът *семейно знаме* е:

- А) повторение
- Б) с пряко значение
- В) лексикална неточност
- Г) с преносно значение

Прочетете изречението и изпълнете задачите от 21. до 24. включително.

Пъргав и трудолюбив, той бе работил през целия си живот и бе удвоил (...) имотите, останали от баща му.

21. Какво е по състав изречението?

- А) просто двусъставно разширено
- Б) просто едносъставно разширено
- В) сложно съчинено съединително
- Г) сложно съчинено разделително

22. В кое време са глаголните форми?

- А) минало предварително време
- Б) минало свършено време
- В) минало несвършено време
- Г) минало неопределено време

23. Какви са подчертаните изрази?

- А) еднородни части
- Б) обособени обстоятелствени пояснения
- В) съставни сказуеми
- Г) обособени определения

24. Каква е ролята на двете запетаи в изречението?

- А) отделят еднородни части
- Б) ограждат прости изречения
- В) отделят обособени части
- Г) свързват прости изречения

25. Колко местоимения има в изречението?

Това е тяхното семейно знаме, с което се гордееха.

- А) четири
- Б) две
- В) едно
- Г) три

26. Кое от следните изречения е сложно съчинено?

- А) Жителите няма да одобрят проекта на общината.
- Б) Славеят може да спаси императора от смърт.
- В) Серафим има щедро сърце и помага на хората.
- Г) Отборът трябва да тренира всеки ден.

27. Какво НЕ означава изразът *градя въздушни кули*?

- А) мечтая
- Б) фантазирам
- В) правя нереални планове
- Г) отчайвам се

28. В кой ред има съчинително свързване?

- А) силни и пъргави
- Б) къща от дърво
- В) детска игра
- Г) силна буря

29. В коя от думите е допусната правописна грешка?

- А) популярни
- Б) вярни
- В) полярни
- Г) поляни

30. В коя от думите НЕ е допусната правописна грешка?

- А) яросно
- Б) зъоблен
- В) израстнал
- Г) здание

31. При коя от двойките думи има отношение както при двойката *кожа – стока*?

- А) дървета – дъб
- Б) кит – делфин
- В) рога – трофей
- Г) лов – лисица

32. Коя дума е противоположна по значение на *развитие*?

- А) упадък
- Б) прогрес
- В) напредък
- Г) успех

Край на раздел 1